

6 Wat is nieuw?

Verschillen met de huidige leerplannen

- 1 sterkere horizontale samenhang over de vakdomeinen heen
  - terminologie
  - gemeenschappelijk funderend leerplan (GFL)
  - gemeenschappelijk leerplan ICT (GLI)
  - [LLinkid](#)

- 2 sterkere horizontale samenhang tussen de verschillende talen
  - leerplancommissies
  - zelfde visie
  - zelfde formuleringen
  - verwijzing naar andere taalvakken

Terminologie

NIEUW

Kenmerken

Afbakening kenmerken van aangeboden teksten:

(Lu: Luisteren / Le: Lezen)

	Lu	Le
Onderwerp		
Concrete inhoud, gerelateerd aan een beperkte waaier aan relevante thema's binnen het persoonlijke, publieke en educatieve domein		
Uiterlijke tekstenkenmerken		
Duidelijke lay-out		
Geen of weinig achtergrondruis		
Eventueel met visuele ondersteuning		
Eventueel met ondersteuning van non-verbaal gedrag		
Structuur/Samenhang		
Eenvoudige, herkenbare tekststructuur		
Grote samenhang		
Eenvoudige zinsbouw		
Lengte		
Beperkte lengte		
Uitspraak/Articulatie/Intonatie		
Ondersteunende maar natuurlijke intonatie		
Heldere uitspraak, duidelijke articulatie		
Standaardtaal		
Tempo en vlotheid		
Normaal spreektempo met weinig pauzes		
Informatiedichtheid		
Lage informatiedichtheid		
Woordenschat		
Beheersing van een elementair lexicaal repertoire bestaande uit frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen die volstaan om te voldoen aan elementaire communicatiebehoeften		

Afbakening

LPD 5 D **NIEUW** woorden mondeling en schriftelijk boodschappen, feiten, gevoelens en n numvereisten).

★ Tekstsoorten: informatief, opiniërend, prescriptief

LPD 14 I **NIEUW** aken bij het communiceren gebruik van taalhandelingen.

★ *aanspreken, afscheid nemen, bedanken, begroeten, een aanbod aannemen of weigeren, feliciteren, iets bestellen en betalen, uitnodigen, voorstellen, zich verontschuldigen, reageren op verontschuldigen, waardering uiten*

Bijkomend voor mondelinge interactie: belangstelling tonen, informeren naar iemands gezondheid, gastvrijheid aanbieden

Terminologie

Minimumvereisten

NIEUW

Minimumvereisten

Minimumvereisten bij het verwoorden van gedachten en gevoelens bij literaire tel

(Spr: Spreken / Sch: Schrijven)

	Spr	Sch
Onderwerp		
Inhoud: eigen gedachten en gevoelens gebaseerd op elementen uit de tekst		
Uiterlijke tekstkenmerken		
Gepast, niet storend non-verbaal gedrag		
Zinsbouw met een beperkte mate van complexiteit		
Heldere doorlopende tekst die over het algemeen te begrijpen is; spelling, leestekengebruik en lay-out staan tekstbegrip niet in de weg.		
Lengte		
Vrij beperkt		
Uitspraak/ Articulatie/ Intonatie		
Uitspraak is over het algemeen duidelijk te verstaan en begrip van de boodschap komt meestal niet in het		

Gemeenschappelijk funderend leerplan (GFL)

Gemeenschappelijk leerplan ICT

GFL

- brede en ambitieuze vorming voor elke leerling
- onderbouw en fundament voor alle vakken
- keuze op schoolniveau

LPD 31 De leerlingen passen strategieën toe om informatie te verwerken.

📖 Leerlingen leren selecteren, analyseren, verbanden leggen, besluiten trekken en structuur aanbrengen o.a. via vraag-antwoord, aanduiding kernwoorden.

Beheersingsniveau: Toepassen

Samenhang algemene vorming:

Partim: Engels A (selecteren, analyseren) LPD 2, 3, 15;
Frans A (selecteren, analyseren) LPD 2, 3, 15;
Engels-Frans B (selecteren, analyseren) LPD 2, 3, 14;
Geschiedenis LPD 8, 9, 16, 17, 20, 27;
Nederlands A (strategieën) LPD 2, 3, 4, 6, 17;
Nederlands B (strategieën) LPD 2, 3, 4, 6, 19;
Wiskunde A LPD 48; Wiskunde B LPD 34

strategieën helpen leerlingen om ook in niet-taalvakken efficiënt met tekst om te gaan.

Gemeenschappelijk funderend leerplan (GFL) Gemeenschappelijk leerplan ICT (GLI)

GLI

- samenhang met andere vakken
- kennis en vaardigheid in verschillende vakken inzetten
- visie op schoolniveau ontwikkelen

LPD 5 De leerlingen demonstreren basisvaardigheden om taakgericht volgens de netiquette te communiceren via e-mail en berichten en te participeren aan initiatieven.

Beheersingsniveau: Toepassen

Suggesties: Engels A LPD 5, 12, 14; Frans A LPD 5, 12, 14;
Engels-Frans B LPD 5, 12, 13; Mavo LPD 13;
Mens & samenleving LPD 16,
Nederlands A LPD 6, 7, 16; Nederlands B LPD 5, 6, 17.

krachtlijnen

Aanmelden **wegwijzers**

Frans - ...

- Van taal genieten, de beeldende kracht van taal en literatuur beleven en er creatief mee omgaan
- Functioneel communiceren in respectvolle interactie met anderen
- Gepaste talige bouwstenen gebruiken

...zijdige wereld en zich verplaatsen in de ander

SITUERING PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE DUIDING **LEERPLAN** BASISUITRUSTING CONCORDANTIELIJST

leerplandoel

FRAa1 * De leerlingen beleven plezier aan en zijn gemotiveerd voor taal via cultuur, luisteren, lezen, spreken, schrijven, interactie en inzicht in het taalsysteem. → ENGa1, NEDa1

**pop-ups
begripsverklaring**

1 Communicatie: receptief

De essentie van vreemdetalenonderwijs is het ontwikkelen van communicatieve vaardigheden in functie van **doelgerichtheid**. Onderstaande leerplandoelen le... hiervan. Om de communi... deze doelgroep inzicht in taalgebruik en taalsysteem en het inzetten van strategieën nod...

**verwijzing naar
andere vakken**

**doorklikken naar
tekstkenmerken**

**selecteren
relevante wenken**

FRAa2 De leerlinge... teksten met deze **kenmerken**. → ENGa2, NEDa2

Wenk 1.
Om te beginnen ligt de focus op het globaal begrip van gesproken en geschreven teksten. Daarbij bepalen leerlingen het onderwerp. Dat geeft in één of enkele woorden weer waarover de tekst gaat.

Wenk 2.
Het bepalen van de hoofdgedachte en de hoofdpunten veronderstelt een grondiger tekstbegrip dan het weergeven van het onderwerp. De **hoofdgedachte** is het belangrijkste wat over het onderwerp gezegd wordt. Het is met andere woorden de centrale boodschap die de spreker/schrijver tracht over te brengen en die je in één of twee zinnen kan weergeven. De **hoofdpunten** zijn alle inhoudelijke elementen die ondersteunend zijn voor die hoofdgedachte.

leerplantool - enkele interessante functionaliteiten

- mogelijkheid om leerplan te ‘personaliseren’
een **wenk** of een **verdiepend doel** wel of niet opnemen
- doelen uit het **gemeenschappelijk funderend leerplan** of uit het **gemeenschappelijk leerplan ICT** integreren
- vlot **doorklikken** naar **leerplannen van andere vakken**

<https://www.katholiekonderwijs.vlaanderen/instructiefilmpjes>

Samenhang met andere leerplannen binnen de finaliteit

LPD 3 De leerlingen bepalen het onderwerp, de hoofdgedachte en de hoofdpunten van geschreven en gesproken teksten met deze kenmerken.

Samenhang tweede graad: II-EngS-da LPD 3; II-FraS-da LPD 3; II-NedS-da LPD 2

Veel sterkere samenhang tussen de verschillende talen

- leerplancommissies Engels en Frans
  - taaloverstijgend
- leerplannen Duits, Engels, Frans en Nederlands
  - geschreven vanuit eenzelfde visie op onderwijs moderne talen
- dezelfde formuleringen in de verschillende leerplannen talen
  - regelmatige afstemming tussen de verschillende leerplancommissies
- bij de leerplandoelen verwijzing naar de andere taalvakken
  - transfer van strategieën, kennis en vaardigheden bij de leerlingen bevorderen
  - samenwerking tussen taalleerkrachten nog meer stimuleren.
  - aanmoediging om projectmatig over de talen heen te werken

Tekstsoorten

- keuze uit tekstsoorten
- voldoende variatie
- niet meer noodzakelijk om elk aspect met elke tekstsoort in te oefenen en te toetsen

LPD 4 De leerlingen halen relevante informatie uit geschreven en gesproken teksten met deze kenmerken.

Samenhang tweede graad: II-Eng-d LPD 4; II-Ned-d LPD 3

Samenhang eerste graad: In de eerste graad werkten de leerlingen al aan lees- en luistervaardigheid met eenvoudige teksten (link naar LPD eerste graad). De kenmerken van aangeboden teksten in de tweede graad zijn gebaseerd op het ERK-niveau B1 en zijn dus aangepast. Daardoor zal het tekstaanbod duidelijk anders zijn dan in de eerste graad.

- ✓ Voldoende variatie in tekstsoorten is aangewezen, bv. informatief, opiniërend, prescriptief, narratief, persuasief, argumentatief. Teksten zijn vaak mengvormen van tekstsoorten. Een tekst kan bv. zowel een informatief als een prescriptief doel hebben. Het is echter niet noodzakelijk om elk aspect met elke tekstsoort in te oefenen en te evalueren.

Zes vaardigheden

- Receptie
  - mondeling en schriftelijk
- Productie
  - mondeling en schriftelijk
- Interactie
  - mondeling en schriftelijk

LPD 7 De leerlingen nemen actief deel aan mondelinge en schriftelijke interactie (minimumvereisten).

Samenhang tweede graad: II-FraVB-d LPD 7; II-NedVB-d LPD 9

NIEUW

Identiteit in diversiteit

LPD 7 * De leerlingen tonen interesse in de culturele contexten met het Frans als officiële taal.

- ✓ Voorbeelden van culturele contexten: sport, muziek, film, gaming, toerisme, gastronomie, tradities, feestdagen, onderwijs, religie, kunst ....

LPD 8 De leerlingen illustreren - bij het lezen en beluisteren van teksten (kenmerken receptie/kenmerken literair) - aspecten van maatschappijen en culturen met het Engels als officiële taal.

LPD 9 * De leerlingen gaan respectvol om met personen die het Duits als communicatiemiddel gebruiken.

Literatuur

NIEUW

LPD 8 De leerlingen drukken hun gedachten, gevoelens en beleving uit bij het lezen, beluisteren en bekijken van literaire teksten.

Samenhang tweede graad: II-MaVo-a LPD 33; II-Ned-a LPD 11; II-GFL-ddaa LPD 39

LPD 11 De leerlingen gaan creatief om met het Duits, geïnspireerd door aangereikte voorbeelden.

Samenhang tweede graad: II-EngS-d LPD 16; II-FraS-d LPD 16; II-MEAV-d LPD A6; II-NedS-d LPD 18

- ✓ Mogelijkheden: een kalligram, een elfje, een stiftgedicht, rijmwoorden aanvullen, een naamgedicht, een radiospotje met een slagzin, een tekst op muziek zetten, een sketch ... De focus ligt op de expressiviteit van de leerlingen. Je geeft de leerlingen best ook de vrijheid om zelf hun vorm van creativiteit te bepalen.

LPD 12 * De leerlingen zien in dat literaire teksten een meerwaarde kunnen hebben voor anderen, zichzelf of voor het verruimen van hun leefwereld.

Samenhang tweede graad: II-Fra-d LPD 12; II-GFLddaa LPD 39; II-Ned-d LPD 14

- ✓ Een mogelijke meerwaarde is dat de leerling inspiratie, plezier, troost, ontroering ... vindt in cultuuruitingen en nieuwe cultuuruitingen ontdekt. Bv. troost vinden in muziek bij liefdesverdriet, ontroerd worden bij een (film)fragment, geïnspireerd worden door een gedichtje of een quote, lachen met een cartoon ...